

URZĄD STATYSTYCZNY
W ZIELONEJ GÓRZE

**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA
LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE
LUBUSKIM W III KWARTALE 2009 R.**

Wydział Badań Ankietowych
Wydział Analiz i Opracowań Zbiorczych

Notatka sygnalna

Grudzień 2009

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w **III kwartale 2009 r.**

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności realizowane jest od 1992 r. przez Urzędy Statystyczne w Polsce metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym według zasad schematu rotacyjnego. Wymiana prób elementarnych dokonywana jest kwartalnie.

Przedmiotem Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności jest fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w tygodniu objętym badaniem.

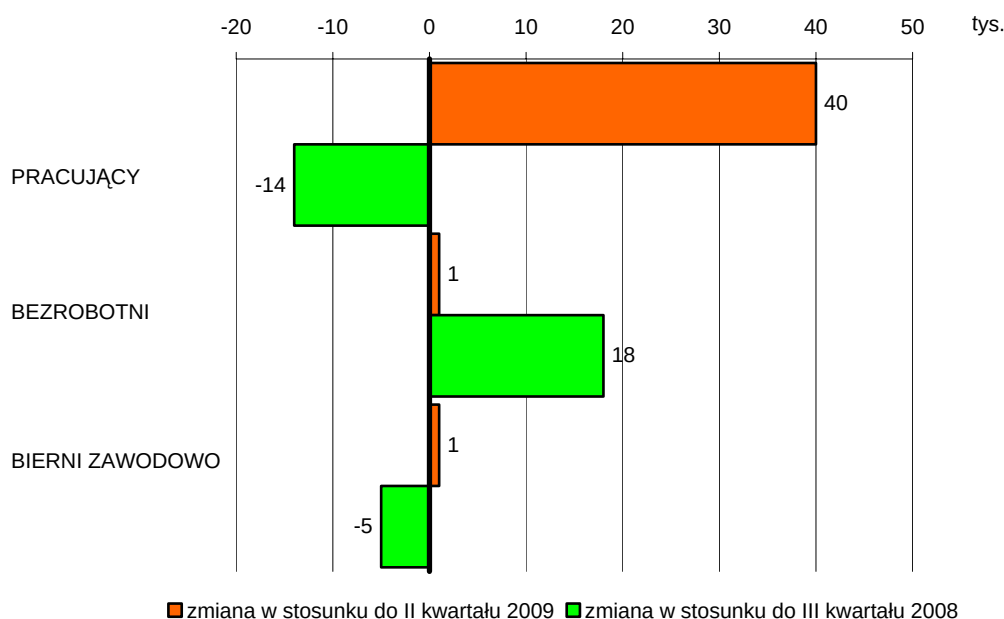
Podstawą metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r.

PODSTAWOWE WYNIKI B A E L

dla osób w wieku 15 lat i więcej

	III kwartał 2008	II kwartał 2009	III kwartał 2009
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,1	52,4	54,7
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,9	47,0	49,2
Aktywni zawodowo w tys.	464	426	469
pracujący w tys.	436	382	422
bezrobotni w tys.	28	45	46
Bierni zawodowo w tys.	393	387	388
Stopa bezrobocia w %	6,0	10,6	9,8

Zmiany na rynku pracy w III kwartale 2009 r.

Podstawowe pojęcia i definicje

Ludność aktywna zawodowo – tzw. siła robocza; wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z poniższymi definicjami.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia^a.

Do grupy **pracujących** zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczone do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych;
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi;
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aby znaleźć pracę;
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do grupy bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Bierni zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu spełniały następujące warunki:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały;
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe (zdolne) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym;
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie dłuższym niż 3 miesiące lub do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia, stan cywilny).

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

U w a g a: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości podanych w rubrykach „ogółem” – wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

^a Od I kwartału 2006 r.

1. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2009 r.

W III kwartale 2009 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie lubuskim liczyła 469 tys. osób, natomiast biernych zawodowo 388 tys. osób.

W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 43 tys. (tj. o 10,1%), natomiast liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 1 tys. (tj. o 0,3%). Odsetek osób aktywnych zawodowo stanowił 54,7% i w stosunku do ubiegłego kwartału zwiększył się o 2,3 pkt proc. Pracujący stanowili w województwie 49,2% populacji osób powyżej 15 lat i w stosunku do II kwartału 2009 r. ich odsetek zwiększył się o 2,3 pkt. proc.

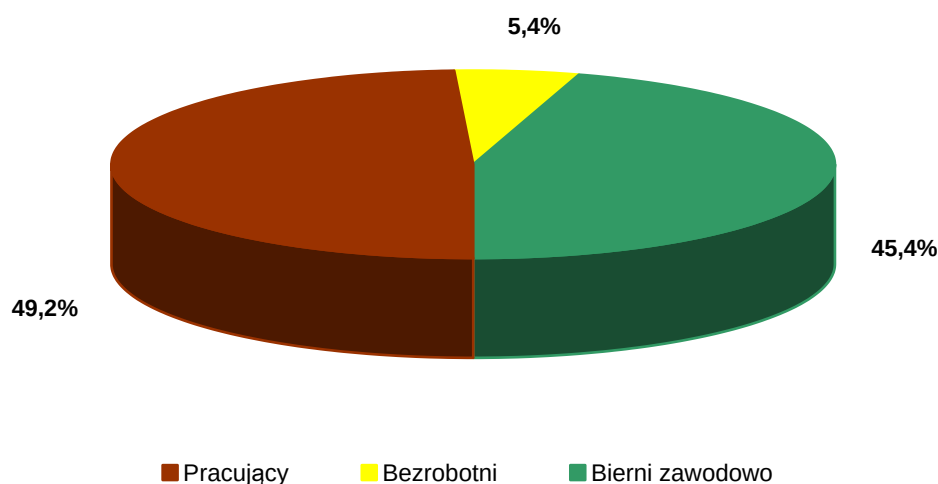
Osoby bezrobotne stanowiły 5,4% i w porównaniu z II kwartałem 2009 r. ich odsetek spadł o 0,1 pkt proc.

W III kwartale 2009 r. odsetek ludności biernej zawodowo kształtował się na poziomie 45,4% i był niższy niż w ubiegłym kwartale o 2,2 pkt proc.

W porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. populacja osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 5 tys., tj. o 1,1%, liczba osób pracujących zmniejszyła się o 14 tys., tj. o 3,2% a liczba bezrobotnych wzrosła o 18 tys., tj. o 64,3%.

Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku powyżej 15 lat w III kwartale 2009 r. kształtował się na poziomie 54,7%, tj. był o 0,6 pkt proc. wyższy niż w analogicznym okresie 2008 r. Był on zbliżony dla ludności zamieszkałej w miastach i na wsi, i wynosił odpowiednio 56,3% i 51,6%. Dla populacji mężczyzn współczynnik ten wynosił 62,4% i podobnie jak w ubiegłych kwartałach był znacznie wyższy niż dla populacji kobiet (47,8%).

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w III kwartale 2009 r.

Tabl. 1. Ludność aktywna i bierna zawodowo w wieku 15 lat i więcej w III kwartale 2009 r.

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
	ogółem	pracujący	bezrobotni	
	w tys.			
Ogółem	469	422	46	388
mężczyźni.....	254	228	27	153
kobiety	215	195	20	235
Miasta	323	291	32	251
Wieś.....	146	131	15	137

Tabl. 2. **Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2008	2009			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2008	II kwartału 2009
Ogółem	54,1	52,4	54,7	+0,6	+2,3
mężczyźni.....	63,2	62,3	62,4	-0,8	+0,1
kobiety	45,9	43,6	47,8	+1,9	+4,2
Miasta	55,3	53,6	56,3	+1,0	+2,7
Wieś.....	52,1	50,2	51,6	-0,5	+1,4

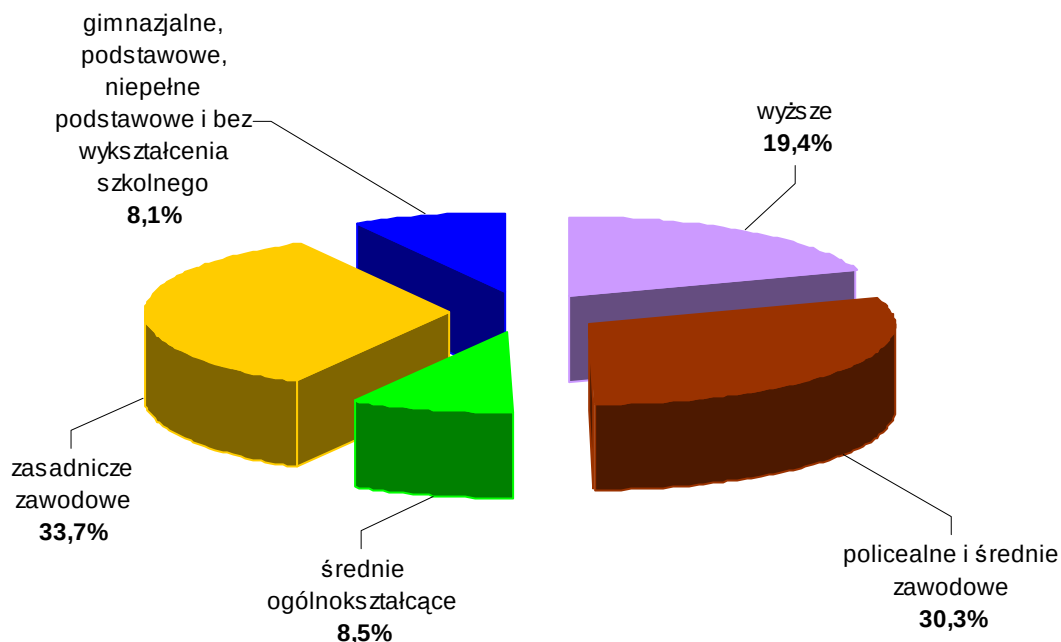
1.1. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia

W III kwartale 2009 r., podobnie jak i w minionych, współczynnik aktywności zawodowej był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym. Był on również wysoki wśród osób z wyuczonym zawodem, w tym wyższy u osób z zasadniczym wykształceniem zawodowym, niż wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego.

Tabl. 3. **Współczynnik aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia w III kwartale 2009 r.**

Wykształcenie	Aktywni zawodowo w tys.	Współczynnik aktywności zawodowej w %
Ogółem	469	54,7
wyższe	91	80,5
policealne i średnie zawodowe	142	65,7
średnie ogólnokształcące.....	40	44,9
zasadnicze zawodowe	158	68,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	38	18,3

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej aktywnej zawodowo według poziomu wykształcenia w III kwartale 2009 r.

2. Pracujący

W III kwartale 2009 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. odnotowano spadek populacji pracujących o 3,2%.

W omawianym kwartale pracowało 422 tys. osób (o 14 tys. mniej niż przed rokiem). Spośród ogółu pracujących 291 tys. stanowili mieszkańcy miast, a ich udział w ogólnej liczbie pracujących wyniósł 69,0% (wzrost w skali roku o 9 tys. osób). Liczba osób pracujących mieszkających na wsi wyniosła 131 tys. (o 23 tys. osób mniej niż w III kwartale 2008 r.).

W porównaniu z III kwartałem 2008 r. wskaźnik zatrudnienia spadł o 1,7 pkt proc. Wśród populacji mężczyzn odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia o 3,6 pkt proc., natomiast wśród populacji kobiet odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia o 0,3 pkt proc. Zarówno w miastach jak i na wsiach odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia odpowiednio o 1,1 pkt proc. i o 2,9 pkt proc.

Tabl. 4. **Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2008	2009			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	wskaźnik zatrudnienia w %			przyrost (+)/spadek (-) w porównaniu do	
				III kwartału 2008	II kwartału 2009
Ogółem	50,9	47,0	49,2	-1,7	+2,2
mężczyźni.....	59,6	55,8	56,0	-3,6	+0,2
kobiety	43,0	39,2	43,3	+0,3	+4,1
Miasta	51,8	47,4	50,7	-1,1	+3,3
Wieś	49,2	46,3	46,3	-2,9	+0,0

2.1. Pracujący według statusu zatrudnienia

W III kwartale 2009 r. 356 tys. osób, tj. 84,4% ogółu pracujących pracowało w charakterze pracowników najemnych, z tego 235 tys. osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym, natomiast 122 tys. osób pracowało w sektorze publicznym. W populacji pracodawców i pracujących na własny rachunek odnotowano 58 tys. osób. W porównaniu z II kwartałem 2009 r. wzrosła liczba zatrudnionych zarówno w sektorze publicznym – o 5 tys., jak i w prywatnym – o 32 tys.

W grupie pracowników najemnych wykonujących pracę stałą największe zatrudnienie wykazane zostało w sektorze prywatnym, tj. 156 tys. osób, a w sektorze publicznym zatrudnionych było 100 tys. osób. Pracę najemną na czas określony wykonywało 101 tys. osób, z tego 79 tys. osób w sektorze prywatnym i 22 tys. w sektorze publicznym.

W grupie osób wykonujących pracę najemną większość stanowili mężczyźni – 184 tys., natomiast kobiety – 172 tys. Wśród zatrudnionych najemnie w sektorze publicznym większość stanowiły kobiety – 73 tys. a w sektorze prywatnym mężczyźni – 135 tys. W grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek, podobnie jak w ubiegłych kwartałach zdecydowanie przeważali mężczyźni (40 tys.) natomiast kobiety stanowiły mniejszość (18 tys.) Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania większość osób pracujących najemnie mieszkała w miastach, tj. 250 tys. osób.

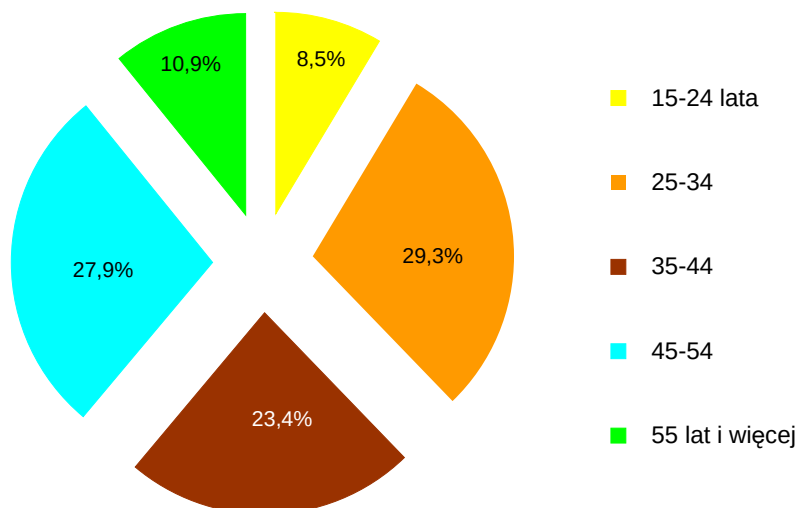
Tabl. 5. **Pracujący według statusu zatrudnienia w III kwartale 2009 r.**

Tabl. 3. Pracujący według statusu zatrudnienia w III kwartale 2009 r.				
Wybrane kategorie statusu zatrudnienia	Pracujący najemnie			Pracodawcy i pracujący na własny rachunek
	ogółem	w sektorze		
		publicznym	prywatnym	
	w tys.			
Ogółem	356	122	235	58
praca stała.....	256	100	156	-
praca na czas określony ...	101	22	79	-
Z liczby ogółem:				
Mężczyźni.....	184	49	135	40
Kobiety.....	172	73	99	18
Miasta	250	92	159	38
Wieś	106	30	76	20

2.2. Pracujący według kategorii wieku

Najliczniejszą kategorię pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,3%). Wśród osób w wieku 35-44 lata zatrudnionych było 23,4%, a w wieku 45-54 lata 27,9%. Najmniej liczną grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby najmłodsze w wieku 15-24 lata (8,5%) oraz osoby najstarsze w wieku 55 lat i więcej (10,9%).

Struktura pracujących według wieku w III kwartale 2009 r.

3. Bezrobotni

W III kwartale 2009 r. nastąpił wzrost liczby bezrobotnych, zarówno w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r., jak i z poprzednim kwartałem. Zbiorowość bezrobotnych w III kwartale 2009 r. liczyła 46 tys. osób i w okresie roku zwiększyła się o 18 tys. osób, tj. o 64,3%, natomiast w skali kwartału zwiększyła się o 1 tys. osób, tj. o 2,2%.

W III kwartale 2009 r. stopa bezrobocia wyniosła 9,8%, a natężenie bezrobocia wzrosło w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku (o 3,8 pkt proc.), natomiast w stosunku do poprzedniego kwartału spadło (o 0,8 pkt proc.). W porównaniu z II kwartałem 2009 r. stopa bezrobocia wśród mężczyzn wzrosła o 0,1 pkt. proc., natomiast wśród kobiet spadła o 0,8 pkt proc. Na przestrzeni roku zaobserwowano znaczny wzrost stopy bezrobocia wśród mężczyzn – o 4,8 pkt proc. oraz mieszkańców wsi – o 4,2 pkt proc.

Tabl. 6. **Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej**

Wyszczególnienie	2008	2009			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	stopa bezrobocia w %			przyrost (+)/spadek (–) w porównaniu do	
				III kwartału 2008	II kwartału 2009
Ogółem	6,0	10,6	9,8	+3,8	-0,8
mężczyźni.....	5,8	10,5	10,6	+4,8	+0,1
kobiety	6,8	10,1	9,3	+2,5	-0,8
Miasta	6,3	12,0	9,9	+3,6	-2,1
Wieś.....	6,1	7,7	10,3	+4,2	+2,6

3.1 Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia

Poziom wykształcenia jest ściśle związany ze stopą bezrobocia badanej populacji. W III kwartale 2009 r. najniższe natężenie bezrobocia dotyczyło osób z wykształceniem wyższym, dla których stopa bezrobocia wyniosła 4,4%. Nadal najwyższy wskaźnik bezrobocia notuje się wśród osób o najniższym poziomie wykształcenia oraz bez przygotowania zawodowego. W III kwartale 2009 r. wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym stopa bezrobocia wyniosła 26,3%, wśród osób z wykształceniem z zasadniczym zawodowym 10,8%, a średnim ogólnokształcącym 12,5%.

W ujęciu rocznym stopa bezrobocia zwiększyła się bez względu na poziom wykształcenia; wśród osób z wykształceniem wyższym o 0,1 pkt proc., dla osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym o 0,5 pkt proc., z wykształceniem średnim ogólnokształcącym o 7,6 pkt proc., z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 4,4 pkt proc.

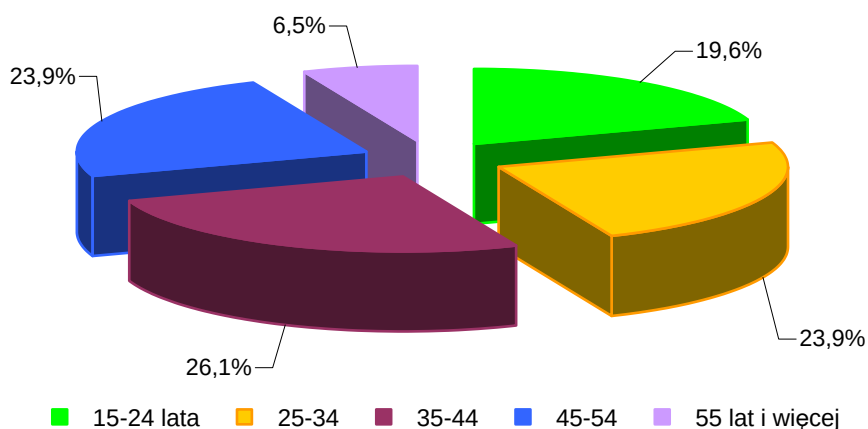
Tabl. 7. **Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w III kwartale 2009 r.**

Wykształcenie	Bezrobotni w tys.	Stopa bezrobocia w %
Ogółem	46	9,8
wyższe	4	4,4
policealne i średnie zawodowe	10	7,0
średnie ogólnokształcące.....	5	12,5
zasadnicze zawodowe	17	10,8
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego.....	10	26,3

3.2 Stopa bezrobocia według wieku

Najbardziej liczną kategorię wiekową wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (26,1%) oraz 25-34 lata i 45-54 lata (po 23,9%). Co piąty bezrobotny to osoba w wieku 15-24 lata. Najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (6,5 %).

Struktura bezrobotnych według wieku w III kwartale 2009 r.

4. Bierni zawodowo

Zbiorowość biernych zawodowo w III kwartale 2009 r. liczyła 388 tys. osób i zarówno w skali roku jak i kwartału spadła odpowiednio o 5 tys. i 1 tys. osób.

Większość ludności biernej zawodowo mieszkała w miastach (64,7%).

Zdecydowaną większość biernych zawodowo stanowiły kobiety – 235 tys. (60,6%). Mężczyźni stanowili 153 tys. (39,4%) populacji biernych zawodowo.

Jako przyczynę nieposzukiwania pracy najczęściej wskazywano emeryturę – 44,7% biernych zawodowo. Co piąty bierny zawodowo nie poszukiwał pracy ze względu na kontynuowanie nauki oraz uzupełnianie kwalifikacji lub też ze względu na chorobę i niepełnosprawność; 4,6% było zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy i dlatego nie podjęło żadnych kroków w celu jej znalezienia.

Struktura osób biernych zawodowo nieposzukujących pracy według przyczyn w III kwartale 2009 r.

